

*Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych
za2010r.*

Limanowa, marzec 2011

Wstęp:

Nowy etap w dziejach Polski zapoczątkowany u progu lat 90-tych ubiegłego wieku, nakreślił głębokie zmiany we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego naszego kraju. Proces transformacji ustrojowej wywołał istotne a zarazem dotkliwe zmiany w sferze zatrudnienia i rynku pracy. Nieznane w Polsce powojennej zjawisko bezrobocia, stało się rzeczywistym problemem i zagrożeniem społecznym.

Celem ograniczenia tego problemu obok wzrostu ilości miejsc pracy, niezbędne jest prowadzenie prawidłowej polityki rynku pracy. Dlatego też dla właściwej jej realizacji stosuje się różnorodne instrumenty adekwatne do zakładanych celów. Jednym z ważniejszych instrumentów jest sprawny system informacyjny, którego elementem jest monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Niniejszy raport będzie sprawozdaniem z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych za **II półrocze 2010r.** w powiecie limanowskim.

1. Cel opracowania

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych skupia popyt i podaż siły roboczej w przekroju zawodów. Analiza wspomnianych zawodów służy jako źródło informacji do :

- ❖ właściwego planowania i prowadzenia działań w zakresie przeciwdziałaniu bezrobociu przez samorzady gminne , samorząd powiatowy oraz instytucje i organizacje zajmujące się:
  - problematyką bezrobocia,
  - inspirowanie i organizowanie kierunków szkoleń i przekwalifikowań dla osób bezrobotnych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
  - planowania poziomu i kierunków kształcenia oraz przekwalifikowania zawodowego dostosowanego do potrzeb rynku pracy,
  - doskonalenia jakości usług rynku pracy w zakresie pośrednictwa i poradnictwa zawodowego , poprzez udostępnianie informacji w zakresie zawodów poszukiwanych przez pracodawców oraz zawodów, na które wygasa zapotrzebowanie

2. Podstawa opracowania

Powołując się na ustawę z dnia 20.04.2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy / Dz. U. Nr 69 z 2008r. poz.415/, oraz na zapis art. 9 ust. 1 pkt 9, który stanowi że do samorządu powiatowego w zakresie polityki rynku pracy między innymi należy :

„opracowanie analiz i sprawozdań, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz dokonywanie ocen dotyczących rynku pracy na potrzeby powiatowej rady zatrudnienia oraz organów zatrudnienia.”

Analiza monitoringu sporządzona jest na podstawie metodologii opracowanej przez Zdzisława Sadowskiego zawartej w „Zaleceniach metodycznych do prowadzenia monitoringu zawodów nadwyżkowych i deficytowych”.

3. Metodologia opracowania

Raport opracowany został w oparciu o sprawozdawczość półroczną sporządzoną dla potrzeb Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz aplikację monitoringu zawodów (strona internetowa <https://mz.praca.gov.pl>).

Celem niniejszego opracowania jest przedstawienie sytuacji na lokalnym (powiatowym) rynku pracy oraz wskazanie kierunków zmian w systemie kształcenia oraz potrzeb pracodawców w zakresie pozyskiwania określonego rodzaju specjalistów, pracowników określonej branży.

Informacje zgromadzone zostały na podstawie sprawozdań :

- miesięcznych – MGiP-01 „Sprawozdanie o rynku pracy ”,
- półrocznych :

Załącznik 2 „Bezrobotni według rodzaju działalności i ostatniego miejsca pracy,

poszukujący pracy oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej”,

Załącznik 3 „ Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności”,

- wskaźnik struktury bezrobotnych według zawodów (grup zawodów),
- wskaźnik struktury bezrobotnych według PKD,
- wskaźnik struktury ofert pracy według zawodów (grup zawodów),
- wskaźnik struktury ofert pracy według PKD,
- wskaźnik zawodów generujących długotrwałe bezrobocie.

4. Analiza bezrobocia wg zawodów

Powiat limanowski charakteryzuje bardzo wysoki poziom bezrobocia w strukturze województwie małopolskim oraz w skali ogólnokrajowej. Według danych statystycznych na koniec grudnia 2010r. stopa bezrobocia ogólnie w kraju wynosiła 12,3%, w województwie małopolskim – 10,4%, natomiast w powiecie limanowskim stopa bezrobocia oscylowała w granicach **19,5 %** .

W porównaniu do końca ubiegłego roku nastąpił wzrost stopy bezrobocia w powiecie limanowskim o 1%, natomiast w województwie małopolskim wzrost o 0,7 punktu %.

Na dzień 31.12.2010r. w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Limanowej pozostawało 9530 osób bezrobotnych, w tym 5193 osoby to kobiety bezrobotne. Z prawem do zasiłku zarejestrowanych było 2027 osób, co stanowi 21,3% osób zarejestrowanych. Tradycyjnie już największe bezrobocie występuje w gminach : Limanowa 2029 osób w tym 1063 kobiet, Mszana Dolna, gmina – 1193 osoby, w tym 642 kobiet oraz w mieście Limanowa – 1084 osób w tym 556 kobiet. W stosunku do końca roku poprzedniego tj. 2009r. nastąpił wzrost liczby osób bezrobotnych – ogółem o 640 osób.

Przedstawione dane w niżej podanej tabeli wykazują, że nadal najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowią osoby bez kwalifikacji zawodowych – 1381, w tym 856 kobiet.

Jest to grupa obejmująca przede wszystkim osoby z wykształceniem niepełnym podstawowym, podstawowym / w większości są to osoby po 50-tym roku życia i mniejszość narodowa – Romowie/, gimnazjalnym oraz osoby posiadające wykształcenie średnie ogólnokształcące, ogólnokształcące profilowane, nieudokumentowane żadnymi kwalifikacjami zawodowymi typu: kursy kwalifikacyjne, dyplomy i certyfikaty uprawniające do wykonywania zawodu. Zatem najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowią osoby bez jakichkolwiek kwalifikacji i kompetencji zawodowych.

Następną grupę pod względem liczebności osób bezrobotnych stanowią osoby posiadające wykształcenie w zawodzie sprzedawca – 842 osoby, w tym 747 kobiet. Zawód ten od dłuższego czasu można nazwać jako zawód „rotacyjny”. Przyczyną tak dużej rotacji prawdopodobnie jest niedostosowanie posiadanych umiejętności zawodowych osób podejmujących pracę w tym zawodzie do oczekiwań i potrzeb pracodawcy, jak również stosunkowo niskie zarobki do obowiązków i powierzonych odpowiedzialności na tym stanowisku.. Obecnie osoba podejmująca pracę jako sprzedawca musi znać podstawowe zasady obsługi komputera i kasy fiskalnej. Ponadto pracodawcy wymagają często od pracowników dużego zdyscyplinowania i dyspozycyjności. Za tym stwierdzeniem

przemawia również fakt, że wśród zgłoszonych wolnych miejsc pracy w 2010r. to 203 oferty dla sprzedawców, następnie technik prac biurowych i robotnik budowlany.

Analiza bezrobotnych wg zawodów (grup zawodów), najczęściej reprezentowanych przez bezrobotnych w II półroczu 2010r.

Lp	Kod Zawodu	Nazwa Zawodu	Bezrob. ogółem	W tym				
				Kobiety	Do 12 m-cy od dnia ukończenia nauki		Powyżej 12 m-cy	
					Razem	Kobiety	Razem	Kobiety
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	000000	Bez zawodu	1381	856	193	143	119	77
2	522107	Sprzedawca	842	747	51	50	378	345
3	712102	Murarz	432	1	61	0	141	0
4	722204	Ślusarz	282	7	5	0	128	4
5	512201	Kucharz	241	217	14	10	127	122
6	743304	Krawiec	219	218	1	1	129	128
7	331403	Technik ekonomista	199	168	43	30	49	42
8	914103	Robotnik gospodarczy	189	68	3	2	99	43
9	931301	Robotnik budowlany	187	0	4	0	66	0
10	932104	Robotnik pomocniczy w przem. przetwórczym	153	105	3	2	71	54
11	753303	Szwaczka	150	148	0	0	86	85
12	513101	Kelner	139	130	3	2	84	79
13	752205	Stolarz	138	1	11	0	46	0
14	241102	Technik żywienia i gosp. domowego	121	91	33	27	16	13
15	311502	Technik mechanik	121	5	23	0	22	3
16	411004	Technik prac biurowych	112	108	3	3	62	60
17	512002	Kucharz małe gastronomi	106	58	35	21	27	20
18	241102	Ekonomista	106	89	16	14	29	26
19	723103	Mech. pojazdów samochodowych	104	0	50	0	10	0
20	311204	Technik budownictwa	93	6	22	2	10	1

Analizując strukturę bezrobotnych wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy w wybranych działach gospodarki, tradycyjnie w naszym rejonie najwięcej osób wg stanu na dzień 31.12.2010r. pracowało w następujących sektorach : dokładne dane ukazuje niżej podana tabela.

Bezrobotni oraz zgłoszone oferty pracy w 2010 wg sekcji PKD

Wyszczególnienie	Ogółem	% w stosunku do ogólnej liczby bezrobotnych	Oferty pracy zgłoszone za 2010
Handel, hurt i detal: naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle	2842	29,8	608
Przetwórstwo przemysłowe	2827	29,7	543
Budownictwo	2742	28,8	318
Działalność niezidentyfikowana	1604	16,8	0
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	639	6,7	78
Administracja publiczna i obrona narodowa: obowiązkowe zabezpieczenie społeczne	591	6,2	394
Transport i gospodarka magazynowa	389	4,1	67
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	363	3,8	146
Edukacja	345	3,6	156
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	252	2,6	13

Sytuacja powyższa spowodowana jest istnieniem dużej ilości małych przedsiębiorstw jednoosobowych, krótkotrwałym okresem zatrudniania osób przez pracodawców oraz dużą rotacją pracowników.

W dalszej części opracowanego raportu z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych zamieszczono tabele, które przedstawiają :

- bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w powiecie limanowskim na koniec II półrocza 2010r. roku - T- II/ P-9,
- struktura bezrobocia i ofert pracy według PKD w powiecie limanowskim za II półrocze 2010r.. – T- II/ P – 9a
- napływ bezrobotnych wg zawodów w powiecie limanowskim za II półrocze 2010r. 31 /kod sześciocyfrowy/ - T - II/ P-2
- Oferty pracy wg zawodów w powiecie limanowskim za II półrocze 2010r. /kod sześciocyfrowy/ - T – II/ P – 3.

5. Analiza ofert pracy :

Kolejnym zagadnieniem, które zostanie przeanalizowane i przedstawione to problem zgłaszanych ofert pracy przez pracodawców . Ponieważ wielu pracodawców nie zgłasza informacji o wolnych miejscach (etatach) pracy, dlatego nasz rejestr nie odzwierciedla wszystkich wolnych miejsc pracy na lokalnym rynku. Sporo ofert nie trafia

do statystyk tut. urzędu , szczególnie te w których oczekiwania co do wiedzy , umiejętności i doświadczenia potencjalnych kandydatów są bardzo wysokie. Często pracodawcy nie są zainteresowani współpracą z Urzędem Pracy w zakresie pośrednictwa pracy i dlatego nie zgłaszają wolnych miejsc pracy.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Limanowej w 2010 roku, zostało zgłoszonych 2731 oferty pracy /w tym subsydiowanych 1816, zwykłych 915, oraz dodatkowo 251 zamiejscowych/. Porównując z analogicznym okresem ubiegłego roku wzrost nastąpił o 28,5% ofert, czyli o 606 pozycji. Oferty pracy spoza terenu powiatu limanowskiego stanowią 9.2% wszystkich ofert. Natomiast największy udział wśród ofert z terenu powiatu stanowiły oferty pracy z Miasta Limanowa –1784 tj. 65,3%, a naprzeciwległym biegunie czyli najmniej ofert zgłoszonych było z Gminy Niedźwiedź – 140, tj. 3,8%.

Wśród zgłoszonych ofert pracy, najwięcej było w zawodach: sprzedawca, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, pracownik administracyjny /biurowy/, robotnik gospodarczy oraz robotnik budowlany. Na uwagę zasługuje fakt, że najczęściej poszukiwane profesje dotyczą zawodów najbardziej liczebnych pod względem zarejestrowanych osób bezrobotnych .

Niepokojąca sytuacja występuje w zawodach związanych z rolnictwem, w zawodach tych brak jest ofert pracy, a osób bezrobotnych z podobnymi kwalifikacjami przybywa w ewidencji tut. Urzędu. Fakt ten wynika z sytuacji , że w powiecie limanowskim rolnicy nagminnie zaprzestają usług i produkcji rolnej, ewentualnie istniejące jeszcze drobne gospodarstwa obsługiwane są przez całe rodziny i nikt nie rekrutuje pracowników. Analizując zgłoszenia wolnych miejsc pracy z poprzednich lat i porównując je z aktualnymi ofertami, można zauważyć pozytywne zjawisko w zakresie zmiany struktury ofert pracy. Coraz częściej ukazują się oferty w zawodach ogólnobudowlanych. Natomiast oferty zgłoszone w zawodach administracji publicznej to najczęściej subsydiowane miejsca pracy. Jest to dogodna forma aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i chętnie z takiej pomocy korzystają pracodawcy.

Informujemy również, że w 2010r. wpłynęły 144 ofert pracy z 1449 wolnymi miejscami pracy za granicą naszego kraju. Zawodami, na które zgłaszano zapotrzebowanie to; kelner/kelnerka, kucharz, konserwator, pokojówka, spawacze, pracownicy leśni, magazynierzy, lekarze oraz kierowcy kat. C + E i pracownicy sezonowi. Oferty te napływały z krajów Unii Europejskiej oraz ze Szwajcarii.

Poniżej sporządzone tabele przedstawiają napływ ofert w zawodach oraz oferty w poszczególnych sektorach gospodarki.

Lp	Kod grupy	Nazwa zawodu	Oferty pracy
1	522107	Sprzedawca	203
2	411004	Technik prac biurowych	103
3	931301	Robotnik budowlany	58
4	334306	Technik administracji	51
5	325905	Opiekunka dziecięca	39
6	722204	Ślusarz	21
7	752205	Stolarz	19
8	514101	Fryzjer	18
9	515303	Robotnik gospodarczy	16
10	8160228	Operator urządzeń przetwórstwa mięsnego	15

Napływ ofert do PUP Limanowa w II półroczu 2010r, wg zawodów

Napływ ofert do PUP Limanowa w 2010r wg sektora gospodarki:

Lp	Sektor	Liczba ofert pracy	
		na 31.12. 2010r.	na 31.12.2009
1	Handel	608	218
2	Przetwórstwo przemysłowe	543	232
3	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenie społeczne	394	216
4	Budownictwo	318	77
5	Edukacja	156	40
6	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	146	61
7	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	109	39

Z wyżej przedstawionych danych wynika , że oferty zgłoszone w handlu to 22,3% w stosunku do ogólnej liczby ofert zgłoszonych w 2010r, następnie przetwórstwo przemysłowe –19,9 % oraz administracja publiczna – 14,4 %. Specyfika kształcenia i przedstawiania ofert pracy w takiej kolejności związana jest z tworzeniem nowych miejsc pracy poprzez otwieranie małych jednoosobowych często rodzinnych punktów usługowych w wymienionych sektorach głównie handlu oraz uruchamianiem subsydiowanych form zatrudnienia przez sektor publiczny.

6 Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych :

Cytowana na wstępie ustawa a dnia 20.04.2004r. kładzie szczególny nacisk na rozwój i doskonalenie monitoringu. W związku z powyższym Powiatowy Urząd Pracy w Limanowej na szeroką skalę śledzi i monitoruje wszystkie poczynania i ruchy kadrowe w istniejących zakładach pracy oraz kierunki kształcenia w jednostkach edukacyjnych i oświatowych.

Realizując dyspozycję wynikającą za art.9 ust. 1 pkt. 9 wspomnianej ustawy, systematycznie od 2005r. sporządzany jest monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Zawód deficytowy jest rozumiany jako zawód w których występuje na rynku pracy większa ilość wolnych miejsc pracy niż liczba osób bezrobotnych w tym zawodzie . Natomiast przez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób bezrobotnych w tym zawodzie.

Dla wychwycenia i ukazania tych zawodów obliczany jest wskaźnik **nadwyżki – deficytu** w danym zawodzie wyliczony jako: średnie miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w II-półroczu 2010r. oraz udział średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w stosunku do drugiego półroczu 2010r.

Najmniejsza wartość wskaźnika to 0 - dla zawodów , w których nie ma żadnych ofert pracy , największe - brak jest górnej granicy .

Wskaźnik intensywności nadwyżki deficytu zawodów liczony według grup zawodów kodu dwu, cztero i sześciocyfrowego zastosowano wzór: $(W_{n,I}^k = \frac{O_I^k}{\overline{B_I^k}})$ gdzie:

O_I^k - liczba zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k

$\overline{B_I^k}$ - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k.

Przyjęto, że zawody o wskaźniku:

$W_{n,I}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe

$0,9 \leq W_{n,I}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone / wykazujące równowagę na rynku pracy/

$W_{n,I}^k > 1,1$ to zawody deficytowe

W związku z analizą 708 profesji, które były podstawą opracowania monitoringu zawodów nadwyżkowych i deficytowych /Tabela T- II/P- 4, wg kodu sześciocyfrowego/ stwierdzono, że w grupie zawodów **deficytowych**, których wartość wskaźnika intensywności deficytu wynosi więcej niż 1,1 zweryfikowano 91 zawody, w tym 71 o **maksymalnym** pułapie deficytu.

Natomiast w grupie zawodów **nadwyżkowych**, w których wskaźnik jest mniejszy niż współczynnik 0,9 charakteryzują się zróżnicowaną gamą zawodów. W II-półroczu 2010r. wykazano 512 zawody w tym 439 posiadają zerowy wskaźnik intensywności, czyli zero ofert i zero osób bezrobotnych rejestrujących się w okresie sprawozdawczym. Pozostała ilość posiada niewielki wskaźnik powyżej skali 0.0000, i jest ich - 78.

W grupie tzw. **zrównoważonej** znajduje się 27 zawodów, czyli wskaźnik waha się od 0.9000 do 1.1000

Niżej przedstawione są dwie tabele, wykaz z zawodami nadwyżkowymi przedstawia 30 pozycji/zawodów/, które posiadają wskaźnik od; 0,3333 do 0,8571, natomiast w tabeli z zawodami deficytowymi wykazane jest 20 pozycji/zawodów/ posiadających wskaźnik od 1,1875 do 10,0000, pozostała ilość zawodów deficytowych posiada maksymalny wskaźnik. Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej-Departament Rynku Pracy zawartymi w piśmie z dnia 17.02.2011r. Zn. spr. DRP-VII-074-6-AM/11, zawody deficytowe o maksymalnej intensywności nie zostały ujęte w przedstawionej tabeli.

Wykaz zawodów deficytowych w II półroczu 2010r.

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
1	334201	Sekretarz sądowy	10,0000
2	325905	Opiekunka dziecięca	4,8750
3	343390	Pozostali pracownicy bibliotek i informacji naukowej	4,0000
4	311104	Technik geodeta	3,0000
5	814104	Wulkanizator	3,0000
6	411004	Technik prac biurowych	2,5122
7	331203	Referent (asystent) bankowości	2,5000
8	412001	Sekretarka	2,5000
9	332203	Przedstawiciel handlowy	2,4286
10	962990	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	2,2500
11	235914 932104	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	2,0000
12	432190	Pozostali magazynierzy i pokrewni	2,0000
13	441990	Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej nie sklasyfikowani	2,0000
14	524601	Wydawca posiłków/bufetowy	2,0000
15	812116	Pieczowy pieca łukowego	2,0000
16	912202	Operator myjni	2,0000
17	832202	Kierowca samochodu dostawczego	1,7500
18	514202	Kosmetyczka	1,5000
19	334306	Technik administracji	1,3077
20	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	1,1875

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
1	321301	Technik farmaceutyczny	0,8571
2	332032	Zaopatrzeniowiec	0,7500
3	962902	Dozorca	0,7500
4	513202	Barman	0,6667
5	516502	Instruktor nauki jazdy	0,6667
6	711101	Konserwator budynków	0,6667
7	834401	Kierowca operator wózków jezdniowych	0,6667
8	722314	Tokarz w metalu	0,6000
9	834203	Operator sprzętu ciężkiego	0,6000
10	251401	Programista aplikacji	0,5000
11	343202	Florysta	0,5000
12	421103	Kasjer bankowy	0,5000
13	532201	Opiekunka domowa	0,5000
14	721290	Pozostali spawacze i pokrewni	0,5000
15	752309	Tartacznik	0,5000
16	812118	Tłoczarz w metalu	0,5000
17	912103	Prasowaczka ręczna	0,5000
18	522301	Sprzedawca	0,4963
19	931301	Robotnik budowlany	0,4957
20	228301	Fizjoterapeuta	0,4545
21	911207	Sprzątaczką biurowa	0,4400
22	523002	Kasjer handlowy	0,4286
23	712303	Tynkarz	0,4286
24	712604	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	0,4286
25	241103	Specjalista do spraw rachunkowości	0,4000
26	233008	Nauczyciel języka angielskiego	0,3636
27	514101	Fryzjer	0,3600
28	431101	Asystent do spraw księgowości	0,3333
29	722303	Operator maszyn do obróbki skrawania	0,3333
30	818990	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	0,3333

Wykaz zawodów nadwyżkowych w II półroczu 2010r.

Analizując przedstawione zawody w obu tabelach należy stwierdzić, że współczynnik intensywności tak w zawodach nadwyżkowych jak również w deficytowych w stosunku do lat poprzednich wzrasta. Oznacza to: w przypadku zawodów deficytowych wzrasta zapotrzebowanie na osoby wykwalifikowane w danym kierunku, a więc jest większe zapotrzebowanie niż osób wysoko wyspecjalizowanych. Natomiast w zawodach

nadwyżkowych jest mniejsze zapotrzebowanie niż chętnych do podjęcia pracy w konkretnym zawodzie mimo, że osoby posiadają odpowiednie i kierunkowe kwalifikacje.

Szczegółowe dane ukazują tabele przedstawione w załączniku, a przedstawione zestawienia pozwolą każdemu zainteresowanemu samodzielnie odnaleźć interesujące go informacje. :

- zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie limanowskim w II-półroczu 2010r. wg kodu sześciocyfrowego – T – II/ P – 4,
- ranking zawodów * deficytowych i nadwyżkowych w powiecie limanowskim w II-półroczu 2010r. wg kodu dwucyfrowego – T – II / P –5,
- ranking zawodów* deficytowych i nadwyżkowych w powiecie limanowskim w II-półroczu 2010r. wg kodu czterocyfrowego : T – II / P – 6,
- ranking zawodów * generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie limanowskim w II półroczu 2010r wg kodu dwucyfrowego – T – II/ P – 7,
- ranking zawodów* generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie limanowskim w II-półroczu 2020r, - T – II/ P- 8.

Wnioski:

- Wdrożony monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwala na
- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy
  - stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur kwalifikacyjnych w układzie lokalnym
  - określenie odpowiednich kierunków szkolenia osób bezrobotnych a tym samym zapewniając większą efektywność organizowanych szkoleń.
  - bieżącą korektę poziomu struktury i treści kształcenia zawodowego
  - usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
  - usprawnienie pośrednictwa pracy poprzez uzyskanie informacji o planowanych przez pracodawców wolnych miejscach pracy
  - udzielenie odpowiedzi na które zawody na terenie naszego powiatu istnieje zapotrzebowanie i popyt.
  - ukazanie zawodów, które występują na rynku nadwyżkowo

Analizując sporządzany od momentu wejścia w życie monitoring w powiecie limanowskim, można pokusić się o przedstawienie kilku uwag, jak również propozycji pewnych zmian na przyszłość.

1. Znaczna część osób bezrobotnych to osoby bez zawodu, z podstawowym wykształceniem lub z wykształceniem ogólnym, nie posiadające żadnej specjalizacji czy kwalifikacji zawodowych. Dla osób tych konieczne jest organizowanie specjalnych kursów i programów aktywizacyjnych, w wyniku których nabędą kwalifikacji lub je uzupełnią.
2. Zauważa się wzrost zatrudnienia w takich dziedzinach jak usługi i handel. Są to symptomy rozwoju mikroprzedsiębiorstw tj .nowopowstałych punktów usługowych lub handlowych.
3. Coraz więcej osób bezrobotnych w tym młodych decyduje się na otwieranie własnej działalności gospodarczej. Decyzje te podyktowane są: brakiem „dobrej” oferty pracy oraz możliwością skorzystania z jednorazowej bezzwrotnej dotacji finansowej, przyznawanej przez Urząd Pracy oraz obniżonymi kosztami (m.in. ZUS). Powstają więc nowe zakłady pracy, co napawa nadzieją że liczba nowych miejsc pracy wzrośnie.
4. Największa rotacja występuje w zawodach związanych z handlem tj. najczęściej bezrobotnych i najczęściej zgłoszonych ofert pracy. Sytuacja ta powtarza się systematycznie od kilku lat.
Zaznaczyć jednak należy, że osoby młode, dyspozycyjne oraz kończące edukację w tym zawodzie częściej znajdują odpowiednią ofertę i podejmują pracę.
5. Występują zawody, w których nie zgłoszono żadnego zapotrzebowania ale również brak osób bezrobotnych o podobnych kwalifikacjach i doświadczeniu. Mowa jest o typowych zawodach przemysłowych, czyli hutnictwie i górnictwie oraz o zawodach związanych z żegluga i połowem ryb. Wiadomo, że w regionie naszym brak jest przemysłu i warunków do żeglugi przemysłowej, a więc zawody te nie mogą być zgłaszane w ofertach, czyli można uznać je jako zawody „**martwe**” w naszym regionie.
6. W związku z dużą stopą bezrobocia w naszym regionie, napływające oferty pracy to oferty przeznaczone dla osób bezrobotnych z dużym doświadczeniem zawodowym i wysokimi kwalifikacjami w danym zawodzie
7. Tutejszy Urząd systematycznie organizuje kursy i szkolenia o szerokiej gamie zawodów i specjalności. Nadrzędnym celem przy organizacji szkoleń i wyborze ich kierunków jest dostosowanie tematyki szkoleń do potrzeb osób bezrobotnych, poszukujących pracy z jednej strony, a z drugiej strony do potrzeb lokalnego rynku pracy.
8. Na szkolenia kierowane są głównie osoby z tzw. ryzyka społecznego czyli osoby: długotrwale bezrobotne, powyżej 50-roku życia, z wykształceniem podstawowym oraz bez

zawodu. Nie oznacza to, że pozostałe osoby nie mogą skorzystać z przekwalifikowania, a jedynie to, że osoby z w/w grup bezrobotnych, kierowane są na szkolenia w pierwszej kolejności.

9. Monitorując poczynania pracodawców na rynku pracy oraz ruchy służb odpowiedzialnych za edukację, jak również ukierunkowanie przekwalifikowań i szkoleń prowadzonych przez PUP można z dużą dozą optymizmu patrzeć w przyszłość i spodziewać się, że w najbliższych latach zostanie ograniczone bezrobocie wśród młodzieży, jak również osób bezrobotnych pozostających długotrwale w ewidencji PUP.
10. Analizując dane zawarte w prowadzonym monitoringu, zauważamy że na przestrzeni ostatnich lat stopa bezrobocia systematycznie się zmniejszała, niestety od roku 2009 sytuacja ta diametralnie zmieniła się i liczba bezrobotnych na koniec danego roku wzrosła. Wzrost stopy bezrobocia w ubiegłym i poprzednim roku spowodowany był ogólnoswiatowym kryzysem gospodarczym oraz masowym powrotem obywateli z zagranicy po zakończonych kontraktach. Coraz więcej też młodych osób decyduje się na rozpoczęcie własnej działalności. Powstają więc nowe zakłady pracy, co napawa nadzieją, że liczba nowych miejsc pracy wzrośnie.

Reasumując problem prowadzonej polityki na rynku pracy zmniejszania bezrobocia i przeciwdziałania jego skutkom w celu lepszego wykorzystania ogromnego potencjału pracy jakim dysponujemy są i pozostaną jednym z podstawowych zadań z jakimi urząd pracy będzie borykał się w najbliższych latach.

Sporządził :

Koordinator Zespołu
ds. Poradnictwa i Rozwoju Zawodowego

mgr Szymon Jasica

Zatwierdził :

Zastępca Dyrektora

mgr Anna Cuper

Sprawdził :

Kierownik Działu
Usług Rynku Pracy

Mgr Władysław Bulanda

